

Kommunal planstrategi for Sortland 2017-2019

Del 1

Prioritering av kommunens planarbeid i
kommunestyreperioden

Vedtatt i Sortland kommunestyre 06.04.17

Innhold

1	Innledning.....	3
1.1	Formålet med kommunal planstrategi.....	3
1.1.1	Hvorfor utarbeide en planstrategi?.....	3
1.1.2	Hvorfor og hvordan planlegge?.....	3
1.1.3	Plansystemet	4
1.1.4	Rullering eller revidering av planer i planstrategien?	5
2	Politiske føringer	5
2.1	Regionale og nasjonale føringer og forventninger.....	5
2.1.1	Nasjonale forventninger.....	5
2.1.2	Folkehelse – helse i alt vi gjør.....	6
2.1.3	Miljø og bærekraft.....	6
2.1.4	Samfunnssikkerhet og beredskap	6
2.1.5	Regionale føringer	6
2.2	Lokale politiske føringer	7
2.2.1	Kommuneplanens samfunnsdel	7
2.2.2	Kommuneplanens arealdel 2017-2029	8
2.2.3	Byplan Sortland - Kommunedelplan for Blåbyen 2015- 2027	8
2.2.4	Andre strategiske kommunedelplaner og temaplaner	9
3	Utviklingstrekk.....	10
3.1	Sammendrag fra kunnskapsgrunnlaget kommer (vedlagt).....	10
4	Planbehov.....	14
4.1	Kommunens planbehov 2016-2019	14
4.2	Kommuneplanens samfunnsdel	14
4.3	Kommuneplanens arealdel.....	14
4.4	Kommunedelplaner og strategiske temaplaner.....	15
4.5	Rådmann- Støttefunksjoner	15
4.5.1	Personal- HR	15
4.5.2	Økonomi	15
4.5.3	IKT og Geodata	15
4.5.4	Fellestjenester	16
4.5.5	Næring.....	16
4.6	Helse og omsorg	16
4.7	Oppvekst.....	18
4.8	Teknisk og service.....	19
4.9	Kommunal beredskap.....	21
4.10	Kommunale foretak.....	21
4.10.1	Kulturfabrikken KF	21
4.10.2	Sortland havn KF.....	21
4.10.3	Kommunale selskap.....	22
4.11	Oversikt over kommunedelplaner og strategiske planer.....	23

Innledning

Planen er utarbeidet på enhet for Teknisk og service v/Raina Kristensen og Kristine Røiri i samarbeid med rådmann og kommunalsjefene samt politisk styringsgruppe bestående av Karl Erling Nordlund, Christoffer Ellingsen og Beathe Bø Nilsen.

1.1 Formålet med kommunal planstrategi

1.1.1 Hvorfor utarbeide en planstrategi?

En planstrategi inneholder en beskrivelse av hvilke strategiske valg som skal prioriteres. Planstrategi er lovbestemt etter plan og bygningsloven § 10-1. Loven sier at Kommunestyret minst en gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, skal utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien skal utrede trekk ved samfunnsutvikling, slik som demografi, folkehelse, sysselsetting, miljø, næring med mer, samt de politiske føringene som overordnede planer legger. Dette er grunnlaget for vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Den kommunale planstrategien er ikke en plan. Kommunal planstrategi er følgelig ikke en arena for å vedta mål og strategier, men å drøfte utviklingstrekk i kommunen som grunnlag for å vurdere planbehovet i kommunestyreperioden.

Planstrategien er et verktøy for å prioritere planbehov i planperioden. Planstrategien bør være tydelig på utfordringene, men kritisk til planbehovet. Planstrategien skal ikke vedta nye mål og tiltak for kommunen, men peke ut hvilken *retning* utviklingen av kommunen skal gå i.

Planstrategien skal ta utgangspunkt i samfunnsutviklingen. Utviklingstrekkene gjenspeiles bland annet av befolknings sammensetning, levekår og folkehelse, næringsliv og sysselsetting, boligbygging, miljø og klima, transport og infrastrukturbygging. Dette er beskrevet i et eget dokument- «Kunnskapsgrunnlaget» som viser utviklingstrekkene og utfordringene i årene fremover. Et sammendrag av utviklingstrekkene ligger i kapittel 3.

1.1.2 Hvorfor og hvordan planlegge?

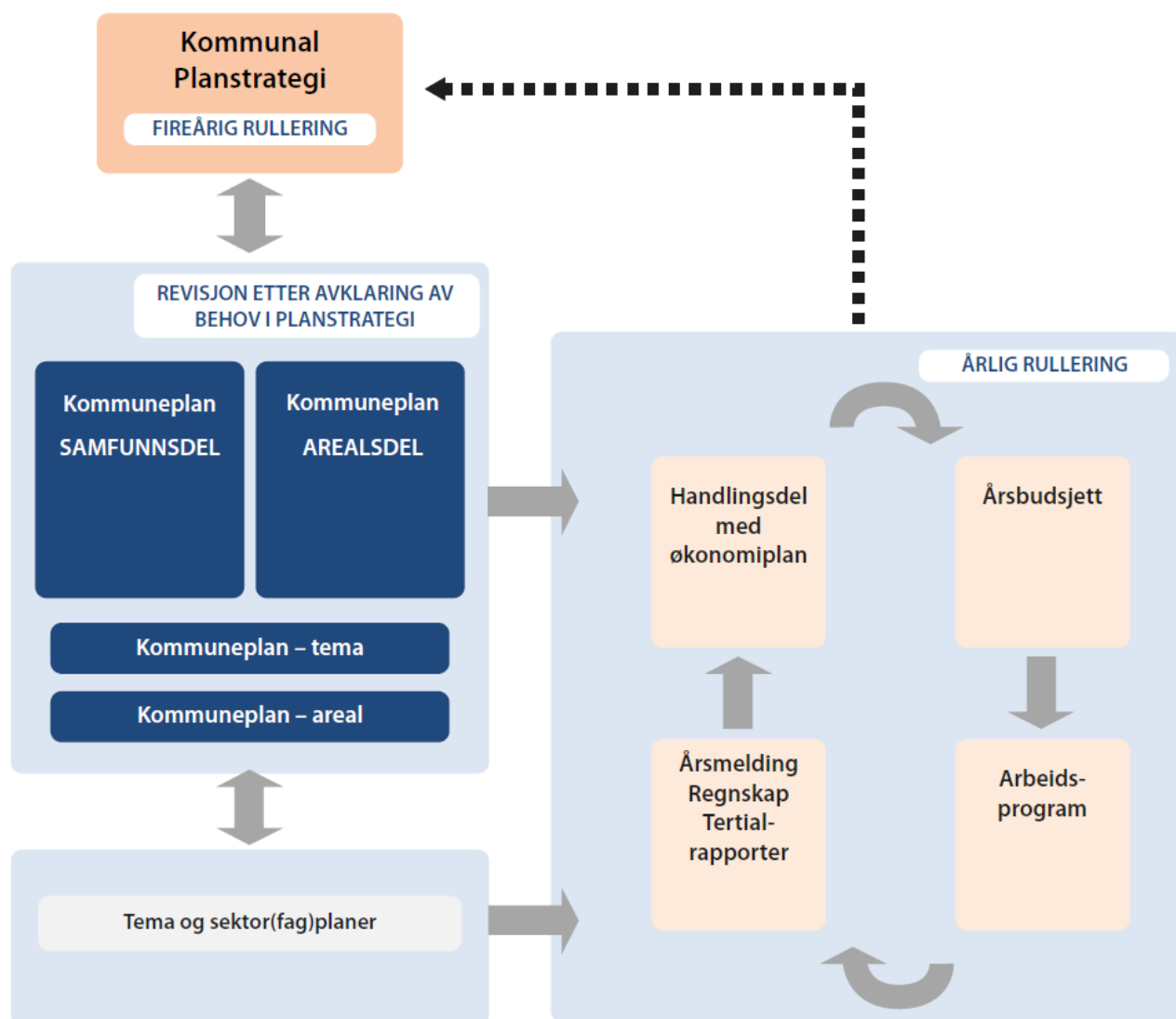
Sortland kommune ser på det som viktig å drive planlegging for å sikre en målrettet og helhetlig utvikling av Sortland som lokalsamfunn og som kommune. Plan -og bygningsloven er en sentral lov i planlegging. Formålet med loven er å fremme bærekraftig utvikling til det beste for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner.

Folkehelseloven som trådte i kraft fra 01.01.12 gir kommunen et særlig ansvar for å fremme folkehelse gjennom lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting. I tillegg er det en rekke nasjonale og regionale planer, lover og forskrifter som legger føringer for den kommunale planleggingen.

Kommunal planstrategi er en viktig arena for å drøfte og avklare behov for interkommunal planlegging, dette kan gjelde både innenfor arealplanlegging og tjenesteyting.

1.1.3 Plansystemet

Planstrategien kan være et viktig verktøy for bedre plansystem dersom kommunes ledelse velger å bruke den til det. Planstrategien kan sikre et bedre og mer effektivt plansystem. Under vises plansystemet i årshjulet og de ulike type planer er beskrevet under.

Figur 1. Kommunal planstrategi i det kommunale plansystemet er illustrert skjematisk med årshjulet og fireårshjulet. (ill Asplan Viak)

Kommuneplanens samfunnsdel trekker opp kommunens mål for utvikling av kommunen og samfunnet. Det øvrige planarbeidet i kommunen skal bidra til at målene for kommunen som tjenesteproducent og by- og samfunnsutvikler nås.

Kommuneplanens arealdel fastsetter hvordan områder og arealer i kommunen skal brukes til ulike formål, samt gir regulerende bestemmelser knyttet til disse. Planen er juridisk bindende.

Kommunedelplaner for ulike virksomhetsområder som ikke er arealplaner har ikke samme juridisk bindende virkning, men skal bidra til å konkretisere kommunens overordnede mål (vedtatt gjennom kommunedelplanens samfunnsdel) for virksomheten og gi grunnlag for handling. Slike kommunedelplaner utarbeides med samme formalkrav som kommunedelplaner for areal. Denne plantypen kan benyttes dersom det er viktig å forankre og presisere det kommende innholdet i planen politisk, før den utarbeides, samt sikre offentlig prosess.

Temaplaner utløser ikke samme formelle krav. Planens innhold og målgruppe gir grunnlag for å vurdere behovet for og graden av medvirkning og prosess.

Handlingsplaner er ikke en del av foreslåtte planer i strategien fordi disse har kortere horisont, og er oftest forankret i en overordnet plan og dreier seg om gjennomføringen av denne. For å virkeliggjøre planvedtak må handlinger og tiltak ha dekning i kommunens økonomi. Kommunelovens § 47 gir årsbudsjettet bindende virkning for underordnede organer, dette kan stå i motstrid til planvedtak.

1.1.4 Rullering eller revidering av planer i planstrategien?

Disse to begrepene har svært forskjellig betydning og det er derfor viktig at man har kunnskap om dette i forbindelse med planstrategien.

- **Rullering:** rullering av en plan gjøres dersom kommunestyret ikke ønsker å endre gjeldende plan. Planen vedtas da som den er gjennom planstrategien og får ny politisk forankring og eierskap i kommunestyreperioden.
- **Revidering:** Når en plan revideres, endres planen. Dersom kommunestyret ikke ønsker å beholde en gjeldende plan slik den er vedtatt, så bestemmes det gjennom planstrategien at planen skal revideres. Dette betyr i de fleste tilfeller en full planprosess.

2 Politiske føringer

2.1 Regionale og nasjonale føringer og forventninger

2.1.1 Nasjonale forventninger

Regjeringen sender hvert fjerde år ut et dokument om nasjonale forventninger til kommuner og fylkeskommuners planarbeid. Forventningsdokumentet ble vedtatt i juni 2015, og har tre hovedforventninger til kommunenes planlegging:

1. Gode og effektive planprosesser
2. Bærekraftig areal og samfunnsutvikling
3. Attraktive og klimavennlige by - og tettstedsområder

Forventningene om gode og effektive planprosesser har fått ny oppmerksomhet gjennom arbeidet med planstrategien. Kriterier for hvilke planer som skal prioriteres gjennom planoversikten i planstrategien er videreutviklet, og bidrar til å redusere unødig planarbeid.

Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling er lagt til grunn i kommunens planarbeid. Det vises til vedtatt Byplan 2015-2027 og Kommuneplanens arealdel 2017-2029. Kommunedelplan for energi og klima ble vedtatt i 2010 og bør revideres i valgperioden.

2.1.2 Folkehelse – helse i alt vi gjør

Folkehelse angår oss alle, og handler først og fremst om å legge til rette for en samfunnsutvikling som gir gode betingelser for helse. Utviklingen av helse i befolkningen er nært knyttet til oppvekstvilkår og de forholdene vi lever under. I folkehelsearbeidet blir derfor ansvaret for barn og unge særlig viktig fokus og grunnlag for folkehelsesatsingen. Folkehelsesatsingen i Sortland er et tverrfaglig samarbeid som koordineres av folkehelsekoordinator.

Sortland kommune har en samarbeidsavtale med Nordland fylkeskommune om folkehelsearbeidet og har prioritert satsing på:

- Helsefremmende skoler og barnehager
- Seksuell helse – forebygging av seksuelle overgrep
- Prosjekt rusforebygging – et helsefremmende ungdomsprosjekt
- Fysisk aktivitet – samarbeid med frivillige

2.1.3 Miljø og bærekraft

Med bærekraftig utvikling menes en utvikling som tilfredsstiller dagens behov uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å ivareta sine behov. En bærekraftig forvaltning må baseres på en balanse mellom sosial utvikling, økonomisk utvikling og natur og kulturmiljøer. Dette krever at utviklingen settes inn i en *helhetlig sammenheng* bygd på en økonomisk og økologisk tilnærming. En god og kunnskapsbasert forvaltning av Nordlands ressurser er en forutsetning for bærekraftig næringsutvikling og økt livskvalitet for befolkningen i Sortland.

Nasjonal strategi for bærekraftig utvikling har et bredt fokusområde der utvikling i hele verdenssamfunnet er inkludert. Det pekes på kommunene: skal vi ha en bærekraftig utvikling i Norge er det avhengig av handling i kommunen. Her setter strategien fokus på forholdet til Havbruk (Havet- vårt spiskammer), Landbruk (Jorden vi lever av), bruk av primære energikilder (olje, gass, vind, vann og bølger), Transport, Miljøvern og By- og tettstedeutvikling.

2.1.4 Samfunnssikkerhet og beredskap

Staten har gjennom lovgiving tydeliggjort kommunenes ansvar for samfunnssikkerhet og beredskap. Kommunene skal kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan skje og utarbeide en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). Beredskapsarbeidet skal integreres i planlegging av areal, men også gjennomføres i planlegging av kommunens øvrige virksomhet.

2.1.5 Regionale føringer

Fylkesplan for Nordland 2013-2025

Fylkesplanen består av tre deler:

- *Planens hovedsatsingsområder:* Livskvalitet, Livskraftige lokalsamfunn og regioner og Verdiskaping og kompetanse
- *Regional planbestemmelse om etablering av kjøpesenter,* jf. plan og bygningsloven (pbl) § 8-5. Hensikten med planbestemmelsen er å styrke eksisterende by- og tettstedssentre, bidra til miljøvennlige transportvalg og god tilgjengelighet.
- *Arealpolitiske retningslinjer;* fylkeskommunen legger klare føringer for blant annet arealforvaltningen for å forhindre uønsket byspredning, sikre bedre miljø og bærekraft, sikre høy kvalitet i blant annet sentrum, boligområder og grøntområder.

Regional plan for by- og regionsenterpolitikk 2017-2025.

Sortland er utpekt til en av 10 regionsenter og planen skal bidra til at disse byene utvikles til kompakte, bærekraftige og innovative byer. Planen har fokus på hva regionsentrene skal kunne tilby næringsliv og befolkning og hvordan de skal fylle rollen som regionsentre. Samarbeidet mellom fylke og regionsentrene og kommunene seg imellom er viktig.

Regionsentrene skal være lokomotiv i livskraftige regioner. Planen omfatter tre tema: vekstkraft, attraktivitet og regionforstørring. I tillegg er *by og land* et gjennomgående perspektiv innenfor de tre temaene. Sortland har fått en viktig rolle i regionen som gir forpliktelser, men også store muligheter for kommunen.

2.2 Lokale politiske føringer

2.2.1 Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel omhandler kommunens langsiktige mål for utvikling av samfunnet. Samfunnsdelen skal være førende for kommunedelplaner, temaplaner og handlingsplaner som skal sette målene ut i live. Det er derfor viktig at kommuneplanens samfunnsdel til enhver tid er oppdatert i forhold til sittende kommunestyre og har god politisk forankring. Samfunnsdelen har ikke vært behandlet av kommunestyret i de to foregående kommunestyreperiodene.

Kommuneplans samfunnsdel 2008-2020: *Sammen om velferd og utvikling i Vesterålen*, også kalt «Strategidokumentet» fokuserer på de overordnede målene for utvikling av Sortlandssamfunnet.

Planen som ble vedtatt i 2007 og har 5 strategiske satsingsområder:

- Byutvikling
- Næringsutvikling
- Kompetanse
- Kommunikasjon og samferdsel
- En effektiv kommunal organisasjon

Visjonen «Sammen for velferd og utvikling i Vesterålen» har følgende overordnede mål:

- Miljø: Bærekraftig utvikling skal legges til grunn for all planlegging
- Befolkning: Sortlands befolkning vil øke fordi Sortland er god på næringsutvikling,

sysselsetting, tjenesteyting, kultur og trivsel.

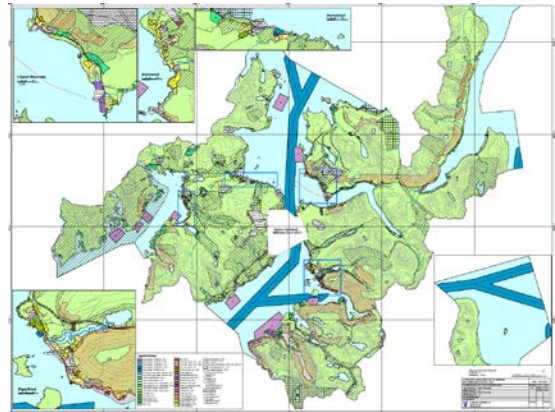
- Identitet og omdømme: Byen har skapt et unikt visuelt uttrykk: Blåbyen
- Regionalt samarbeid: Utvikle hele regionen med felles regionale strategier for samferdsel, energi og miljø, nærings- og kompetanseutvikling.

Sortland har siden strategidokumentet ble vedtatt for 10 år siden, jobbet systematisk med en rekke tema i planen, mens det på andre områder har skjedd mindre.

2.2.2 Kommuneplanens arealdel 2017-2029

Arbeidet med Kommuneplanens arealplan ble påbegynt i 2014 og skal i vår legges ut til 2.gangs offentlig ettersyn. Det forventes politisk vedtak 2017.

Planen inkluderer ikke Sortland sentrum og tilhørende tettsted, dette ligger i Byplan. Alle de andre tettstedene/bygdene i kommunen er inkludert i kommuneplanens arealplan. Planen inkluderer sjøområdene.

Planen har følgende hovedmål for arealbruk:

Sortland kommune har en kommuneplan som vektlegger boligutvikling og oppvekstområder.

Kommuneplanen har tilrettelagt en arealreserve i planen for å imøtekomme behovene til fremtidige nærings og industriforetak.

Planen kjennetegnes av en offensiv og optimistisk satsing på tettstedsutvikling. Det er gjort bevisste og langsiktige valg for å sikre bærekraftige og attraktive lokalsamfunn med høy grad av valgfrihet for hvor man vil bosettes seg.

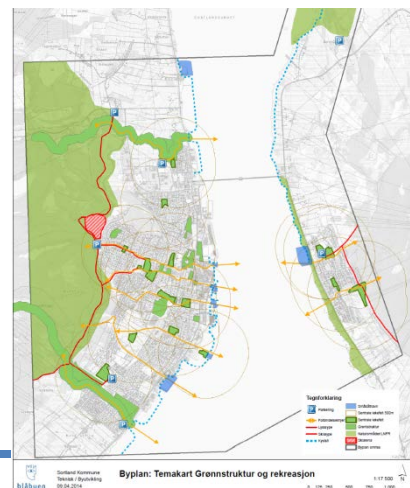
Landbruket er hensyntatt ved at det ikke legges til rette for omfattende omdisponering av dyrka mark andre steder enn for lokalisering av nytt havneavsnitt. Det er i planen angitt større sammenhengende hensynssoner for områder som vurderes spesielt viktige for landbruket. På tross av at samlet areal til utbyggingsformål i sum ansees som stort, er hvert enkelt utbyggingsområde vurdert til ikke å medføre store negative konsekvenser for miljø- og samfunn.

2.2.3 Byplan Sortland - Kommunedelplan for Blåbyen 2015- 2027

Byplan omhandler Sortland by og det sentrale tettstedet. Det er stort press på arealene innfor byplanområdet, og planen legger opp til en balansert arealbruk mellom ulike interesseområder. Den fremtidige arealbruken skal være målrettet, fremme stedlige kvaliteter, ivareta miljø og folkehelse og legge til rette for et attraktivt regionsenter.

Planen legger opp til at Sortland by og tettsted skal vokse innover og fortettes med øke kvalitet.

- Det satses på å skape et attraktivt sentrum som regionalt

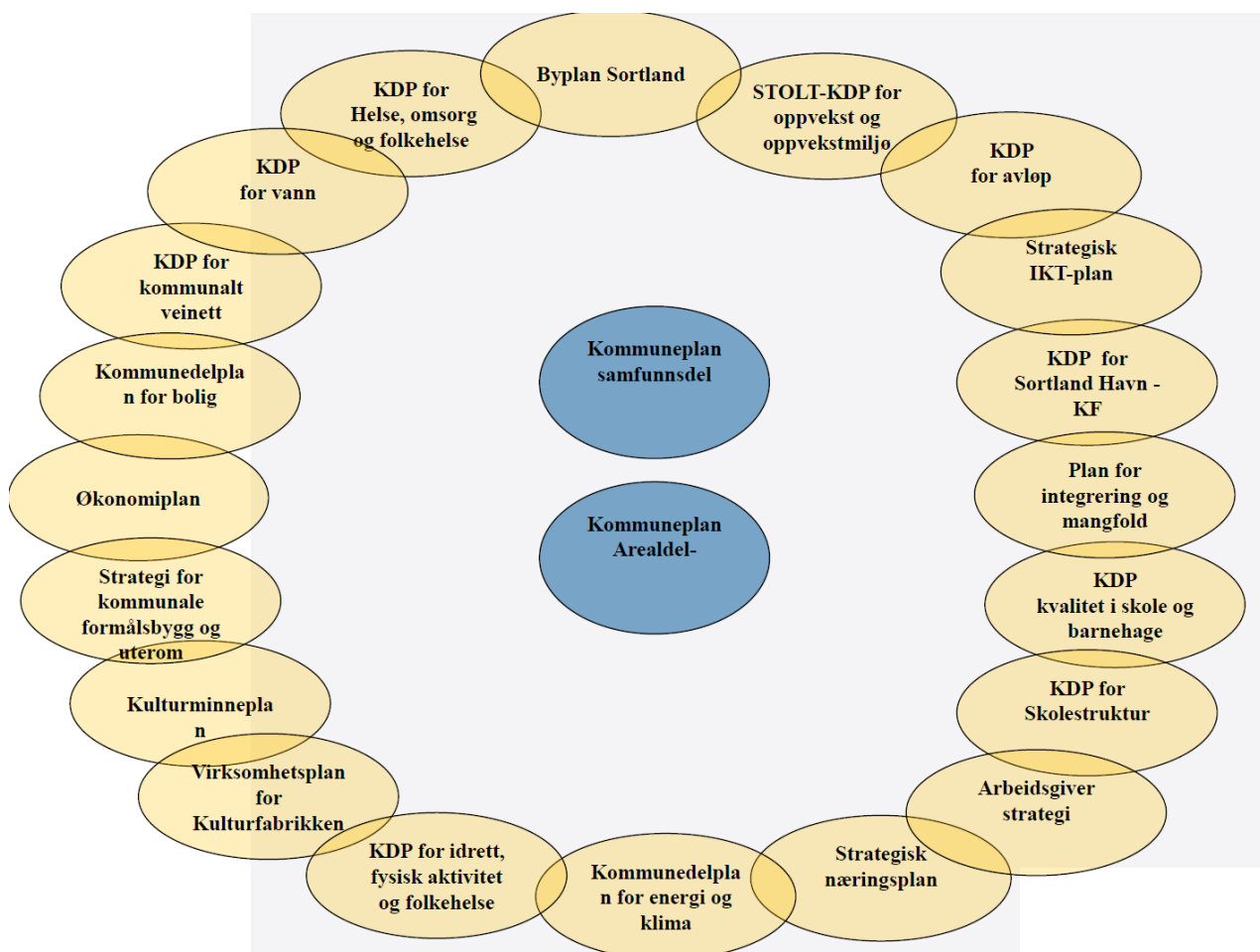
handelssted og viktig møteplass.

- Det legges opp til gode nærings- og forretningsareal både i og utenfor sentrum.
- Planen satser på stor boligvekst, både gjennom fortetting av eksisterende boligområder, avsetting av nye sentrale boligområder og boligbygging i sentrum.
- Planen satser på gode grønt- og rekreasjonsområder og grønne forbindelser mellom boliger, arbeid, sosial infrastruktur og rekreasjonsområder.
- Natur- og kulturressursene skal ivaretas og videreutvikles og blåbyen forsterkes.
- Planen legger opp til et effektivt og godt trafikksystem.

2.2.4 Andre strategiske kommunedelplaner og temaplaner

Kommunen har innenfor de ulike sektorene en rekke Kommunedelplaner og temaplaner som skal bidra til å konkretisere kommunens overordnede mål. Planene som har stor politisk viktighet i valgperioden er foreslått inn i planstrategien. Alle disse planene beskrives i kapittel 4. Planbehov.

Illustrasjonen under viser Kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel i midten som gir de overordnede føringene. Rundt ligger kommunedelplaner og temaplaner for de ulike fagområdene som er foreslått tatt med i planstrategien.

3 Utviklingstrekk

3.1 Oppsummering kunnskapsgrunnlaget

Nord-Norge og Nordland

Nordland og Nord-Norge har de seinere årene hatt en høyere vekst enn resten av landet. Den kraftige veksten i sjømat- og reiselivsnæringen, økt eksport fra prosessindustrien og at Nord-Norge ikke har hatt så stor føling med nedgangen i oljenæringen er årsaken til dette. Det private konsumet øker også og årsveksten i varehandelomsetningen første halvdel av 2016 var på 11 prosent. Arbeidsledigheten er lav og dette forventes å fortsette de nærmeste årene, skatteinntekter til kommunene øker og investeringsveksten er sterk. Det er også sterk prisvekst i boliger i alle de 3 nordligste fylkene, dette gjør at boliginvesteringene også vil holde seg høye, noe som også driver byggebransjen til investeringer.

Nordområdene er Norges viktigste utenrikspolitiske interesseområde, samtidig har regjeringen et mål om å gjøre Nord-Norge til en av landets mest bærekraftige og skapende regioner. Det er en målsetting om økt verdiskapning og dermed en satsing på næringsutvikling.

Regionsenter i Vesterålen

Sortland er regionsenter i Vesterålen, dette gir mange muligheter, men også forpliktelser. «Regionsentrene skal være lokomotiv i livskraftige regioner». Vekstkraft, attraktivitet og regionforstørring står sentralt, samtidig er *by og land* et gjennomgående perspektiv. Sortland må gi de tilbudene et regionsenter skal gjøre og samtidig se til hele Vesterålen. Vi er knyttet tett sammen i en felles bo-, arbeids- og serviceregion (BAS) uavhengig av kommunegrenser, det samme gjelder bruk av naturressurser som for eksempel sjøen til oppdrett og fiskeri, naturbasert turisme osv.

Demografi og befolkning

Tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) viser at Sortland vil kunne nå 12 000 innbygger i 2040. Pr. 3. kvartal i 2016 var folketallet 10 393. Demografien kjennetegnes ved en stor økning i antall eldre de neste årene, i perioden 2016-2020 vil antall personer 67-79 år øke med 176, mens gruppen unge voksne øker med 121 i samme periode.

Økningen i antall eldre skaper også behov for mer pleie og omsorg, vi bruker allerede i dag 30% av budsjettet på helse- og omsorgstjenester. Fremtidens løsninger i forhold til dette er mer forebyggende arbeid, universell utforming av samfunnet, fysisk aktive eldre slik at de er rustet til å bo hjemme. Det må likevel påregnes utbygging av sykehjemsplasser utover 2020-årene, både på Lamarktunet og vel 50 egne demensplasser. Dette betyr store investeringer og økte driftskostnader. Befolkningsøkningen skjer hovedsakelig i sentrum og på Strand, mens de øvrige kretsene har lav vekst eller nedgang. I forhold til økningen i det totale folketallet, så skyldes denne i stor grad innvandring.

Kommunen som tilrettelegger

Arbeidsplasser og boligtilbud er grunnleggende for å skape vekst og velferd. Det er flere aktører som

må ta ansvar for arbeidsplassutvikling, men kommunen må tilrettelegge med gode rammevilkår, samtidig som det gjøres langsiktige vurderinger i forhold miljø, transport, osv. Kommunen kan bidra med tilrettelegging av infrastruktur, tomter, veiledning mm. Arealplanlegging en viktig del av å sikre bærekraft i utviklingen.

Infrastruktur og transport

I Sortland er det store utfordringer i forhold til trafikk og avløpssituasjonen.

Vesterålsgata

Mellom Sortlandsbrua og Prestelva er kapasiteten på fylkesveinettet opp mot kryssene med det kommunale veinettet omtrent sprengt og det er store problemer med etablering av næringsaktivitet som genererer ny/endret trafikk.

Hovedveinettet

Dessuten er veinettet ut av kommunen og Vesterålen viktig, for at vi skal få varene våre ut til forbrukerne. Hålogalandsvegen er derfor svært viktig å få realisert og statlig reguleringsplan forventes vedtatt i løpet av noen måneder.

Gang-/sykkelveier

I Sortland har vi et godt utbygd gang-/sykkelveisystem inn mot sentrum. Det er også laget planer for utbygging av gang-/sykkelveier på Hinnøysiden, men vi mangler gangbru over Sortlandssundet, noe som relativt effektivt stopper denne type trafikk inn mot sentrum fra Hinnøysiden. I tettstedene utenfor sentrum er ikke dette like bra; I Holmstadsområdet mangler vi denne type infrastruktur, det er ikke engang prioritert. Langs Sigerfjordveien er gang-/sykkelvei under planlegging, på Maurnes skolekrets er gang-/sykkelvei under bygging.

Sanitært avløpsnett

Kommunen har ikke de seinere årene klart å følge opp de overordnede planene for avløp som ble laget rundt 2002, kloakkrenseanlegg og ledningsnett er ikke i samsvar med dagens behov. Dette gir store utfordringer både i sentrum og ute i distriktene, når utbygginger skal skje.

Bolig

Kommunen må ta overordnede grep for å tilrettelegge for et variert botilbud, som passer for alle grupper i samfunnet. Samordnet areal-, bolig- og transportplanlegging er viktig, slik at transport, det være seg gående, syklende, kjørende, kan foregå effektivt og tilfredsstillende for hele befolkningen. Gjennom tilrettelegging for varierte boligtilbud skal befolkningen, uansett livssituasjon, kunne ha tilfredsstillende boforhold og i størst mulig grad kunne klare seg selv og ta ansvar for eget liv og helse. Bo- og tettstedsutvikling skal være med å gi mulighet for sosial og fysisk utfoldelse for alle befolkningsgrupper.

Arbeidsledighet og utdanning

Arbeidsledigheten er lav i kommunen, men vi har stort frafall fra skolene og ligger lavere enn Nordland på andel innbyggere som fullfører videregående skole. I forhold til høyere utdanning ligger vi under både Nordland og landet for øvrig. Etter hvert som robotisering av produksjonen blir mer

og mer vanlig, vil etterspørselen etter personer med lavere utdanning reduseres til fordel for høyere utdanning. Det er derfor viktig at utdanningsnivået økes, slik at vi kan ha arbeidskraft med riktig kompetanse i fremtiden.

Folkehelse og integrering

Det er også viktig å forebygge livsstilssykdommer (f.eks. diabetes 2 og fedme), psykiske lidelser, fattigdom mm, slik at færre innbyggere blir uføretrygdet, trenger pleie, blir sosialhjelpklienter osv. Dette kan skje gjennom systematisk folkehelsearbeid, inkludering, integrering av alle grupper i samfunnet, satsing på allsidige tilbud innenfor kultur og idrett for både barn, unge og voksne.

Vi står foran en viktig oppgave i forhold til den yngre del av befolkningen og de som faller ut av skole, ikke kommer inn på arbeidsmarkedet og står i fare for å utvikle en sammensatt helseproblematikk.

I dag ser vi at folketallet i kommunen øker mest på grunn av arbeidsinnvandring og flyktninger. Det er derfor viktig at denne delen av befolkningen ses på som en ressurs, blir integrert i samfunnet, har god helse og arbeid.

Oppvekst og skole

Når det gjelder oppvekstområdet i kommunen, så bruker kommunen vel 25% av de samlede driftsutgiftene til grunnskolen(2016). Likevel viser analyser at Sortland scorer lavere enn både fylket og landet på folkehelsebarometret når det gjelder skole.

Skolestruktur har vært tema i kommunen de seinere årene, uten at det er tatt noe endelig standpunkt til fremtidig skolestruktur. Det er viktig at det legges en langsiktig plan med høy kvalitet i skolen, som gir forutsigbarhet og gode, langsiktige investeringer.

Miljø og klima

Det stilles store forventninger fra nasjonalt hold til kommunens Klima og miljøpolitikk. Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling skal ligge til grunn for planleggingen. Både arealplan og byplan legger opp til å vokse innover og stase på gang/sykkel som en viktig strategi for å redusere klimagassutslippene. Personbiltrafikk fra hele regionen er mer utfordrende, da kollektivtransport i mange tilfelle ikke er et reelt alternativ. Mulighetene for lokalbuss bør få ny fokus, med ferdigstillelse av Bjørklundveien og stadig større befolkning på Hinnøya.

Oppgradering av eksisterende kommunale bygg med satsing på miljø er viktig og må få fokus i ny plan for kommunale formålsbygg. I Kommunedelplan for skolestruktur bør dette også være et viktig tema, det samme gjelder helse og omsorg. Miljø bør i større grad få fokus i alle kommunale strategiske planer og handlingsplaner dersom vi skal nå målsettingene i Klima- og energiplanen.

Kultur

Sortland har et rikt kulturliv og med etableringen av Kulturfabrikken i 2014 har vi fått en profesjonell arena for utøvende kunstnere og lokalt kulturliv generelt. Vi har også idrettsarenaer og tilrettelagte friluftsområder, men tilstrekkelig kapasitet og vedlikehold er en utfordring.

Det legges ned et stort frivillig arbeid innenfor kultur og idrett, noe som er viktig for å drive de mange lag og foreninger i kommunen. Det gis tilbud om differensierte aktiviteter for alle aldersgrupper og er svært viktig for både miljø og folkehelse.

Det samarbeides også på tvers av kommunegrensene gjennom kultursamarbeidet i Vesterålen. Der det er etablert flere faste samarbeidsordninger som gjør det mulig å f.eks. ansette tilretteleggere som arbeider på tvers av kommunegrensene.

Kommunestruktur

I kommunene i Vesterålen er det liten interesse for kommunesammenslåing, det er kun Sortland som har stilt seg positiv til dette. Pr. dags dato er det derfor ikke noe tema for Sortland heller.

4 Planbehov

4.1 Kommunens planbehov 2016-2019

Sortland er i vekst og det medfører behov for et godt og oppdatert plangrunnlag og for nye planer. I arbeidet med planstrategien er det en målsetting å *ta med strategiske planer*. Det er de senere årene utarbeidet gode strategiske planer innenfor enkelte enheter, som blant annet Helse og omsorg og Oppvekst. På andre områder har vi behov for revisjon av planer eller helt nye planer, som for eksempel en Strategisk næringsplan.

Hvilke type planer det er behov for endrer seg med samfunnsutviklingen og det har også vært en målsetting å redusere antall planer og se mer helhetlig på de strategiske planene. Flere tema er sektorovergripende som folkehelse, miljø, oppvekst., Kommunedelplan for oppvekst og oppvekstmiljø –STOLT, er et eksempel på en slik tverrsektoriell plan innenfor både helse, kultur og oppvekst.

Behovet for planer innenfor kommunens ulike enheter er beskrevet i kapittel 4. I kapittel 4.10 fremgår en samlet oversikt over planbehovet fram mot 2019. Tabellen viser også prioritering og behovet for finansiering.

4.2 Kommuneplanens samfunnsdel

Gjeldende samfunnsdel – kommuneplanens strategiske del «Sammen om velferd og vekst i Vesterålen, ble vedtatt i 2008 og har perspektiv frem til 2020. Rammene for utvikling er i stadig endring, og planen bør til enhver tid gjenspeile dette. Dersom planen skal fungere som et godt styringsverktøy for sittende kommunestyre, er det avgjørende at den har bred politisk forankring og at planen er oppdatert. Planen har ikke vært revidert eller politisk behandlet i løpet av de to foregående kommunestyreperiodene. Dette er svært uheldig.

Planbehov:

Rådmannen mener det er et sterkt behov for revidering av Samfunnsdelen i tråd med samfunnsendringene og politiske målsettinger. Rådmannen anbefaler å prioritere arbeidet med en ny samfunnsdel. Arbeidet bør starte opp tidlig i 2017.

4.3 Kommuneplanens arealdel

Arealdelen dekker hele kommunen foruten Sortland tettsted, som dekkes av Byplan (vedtatt 2015) Gjeldende arealdel ble vedtatt i 2005. Arbeidet med revisjon av arealplan har pågått siden 2013 og skal nå legges ut til 2.gangs offentlig ettersyn. Det forventes at en ny arealplan vedtas i løpet av 2017. Arealdelen vil være et godt styringsverktøy for utvikling av bygdene og de spredtbygde områdene i kommunen samt sjøområdene.

Planbehov:

Planen ferdigstilles og vedtas 2017. Planen har bred politisk forankring og medvirkning og rådmann antar at det ikke er behov for revisjon i kommunestyreperioden.

4.4 Kommunedelplaner og strategiske temaplaner

Som beskrevet tidligere har de ulike sektorene i kommunen en rekke Kommunedelplaner og temaplaner som skal bidra til å konkretisere kommunens overordnede mål. Under følger en beskrivelse av planbehovet innenfor de ulike sektorene. Det er kun planene som har politisk viktighet i valgperioden som er foreslått inn i planstrategien.

4.5 Rådmann- Støttefunksjoner

4.5.1 Personal- HR

HR- Human resources ivaretar lønn og personal. Kommunene står overfor store fremtidige rekrutteringsutfordringer for å få tak i medarbeidere med rett kompetanse. Administrasjonsutvalget (ADMU) vedtok i juni 2015 at det skal utarbeides en arbeidsgiverstrategi for kommunen som har følgende overordna mål;

..Sortland kommune skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver, som rekrutterer, utvikler og beholder de beste arbeidstakerne for å skape og utvikle de beste tjenestene for våre innbyggere..

Arbeidsgiverstrategien har tre fokusområder: lederskap, medarbeiderskap og kompetanseutvikling.

Planbehov:

- Arbeidsgiverstrategi for Sortland kommune. NY plan. Vedtak 2017
Planen er under utarbeidelse på enheten og gjennomføres innenfor ordinære rammer. Den Strategiske planen vil ha tiltaksplaner som rulleres årlig. Vedtak av strategi og tiltaksplaner er satt til juni 2017.

4.5.2 Økonomi

Enheten består av regnskap, økonomi og skatt. Det strategiske arbeidet ligger i *økonomiplan og budsjett*. Årlig utarbeides det en *Strategisk analyse* som synliggjør hvor innsatsfaktorer blir benyttet i tjenesteproduksjonen og kommunens økonomiske handlingsrom. Strategisk analyse skal revideres hvert år (den ble ikke revidert for 2016) og ligger til grunn for økonomiplan for 4-års perioden. Økonomiplan revideres hvert år gjennom budsjettbehandlingen.

Planbehov:

- Handlingsplan med økonomiplan. 2017, 2018, 2019. Årlig revisjon med budsjett. Gjennomføres innenfor ordinære rammer.

4.5.3 IKT og Geodata

Gode kommunale IKT løsninger er avgjørende for en effektiv kommunal organisasjon og for å gi befolkningen gode tjenester. *Strategisk IKT- plan* ble vedtatt i 2011 og må revideres. GIS -løsninger får en stadig viktigere rolle internt og for innbyggerne og deler av en strategisk geodataplan skal innarbeides i IKT-planen.

- Strategisk IKT- plan. Kan utarbeides innenfor ordinære rammer og arbeidet bør prioriteres. Handlingsdel revideres årlig. Oppstart planarbeid 2017.

4.5.4 Fellestjenester

Fellestjenesten består av Servicetorg, Dokumentsenter og Politisk sekretariat og er bindeleddet mellom tjenesteproduksjonen og publikum. Fellestjenesten jobber på tvers av de organisatoriske skillelinjene og er kommunes ansikt utad. Fellestjenesten har en rekk rutiner og retningslinjer, men ingen av disse er strategiske planer som hører hjemme i planstrategien.

4.5.5 Næring

Næringssjefen (ny stilling 2016) er lagt direkte under rådmann og skal være et bindeledd mellom det private næringslivet og kommunen. Kommunen skal tilrettelegge for næringslivet i vid forstand, noe som involverer mange etater i kommunen samt regional myndighet og interesser. Næringsutvikling er et av de 5 satsingsområdene i Strategidokumentet og er avgjørende for arbeidsplasser og velferd i kommunen. Skal man lykkes må det jobbes både innovativt, strategisk og langsiktig.

Sortland har fått status som regionsenter og kommunen har hatt stor vekst siden næringsplanen fra 2003 ble vedtatt. Rollen som regionsenter gir Sortland både muligheter og forpliktelser utover egne kommunegrenser. Strategisk plan for regionsenterpolitikk ble vedtatt i Fylkestinget i 2016 og denne vil gi viktige føringer for kommunes strategiske næringsplan.

Kommunen har en *Landbruksplan for Sortland 2005-2015*. Planen er ikke oppdatert, lite forpliktende og den fungerer ikke som et godt styringsverktøy. Det er viktig at landbruksnæringen sees i sammenheng med de andre næringene i Sortland.

Planbehov:

Å se regionen helhetlig er viktig og en interkommunal næringsplan har vært vurdert, det er også vurdert om det bør utarbeides en landbruksplan for alle Vesterålskommunene. Interkommunale planer krever en langt mer omfattende prosess. Det vurderes slik at dette kan være aktuelt på sikt, men at Sortland kommune i *denne* perioden utarbeider en egen strategisk næringsplan som også inneholder landbruk, da det er et klart behov for denne. Ny plan bør prioriteres

- Strategisk næringsplan. NY plan. Oppstart 2017.

Næringssjef ble ansatt i 2016 og det forventes at planen kan utarbeides innenfor ordinære rammer. Planen vil være et godt politisk styringsverktøy, som kan stake ut retningen for regionsenterets langsiktige næringsutvikling. Landbruksplanen blir en del av næringsplanen.

4.6 Helse og omsorg

Helse og omsorgssektoren er et stort område med mange lovpålagte oppgaver, der det i stor grad må tas hensyn til sentrale føringer. Det er økende fokus på folkehelse der forebygging og friskliv står sentralt og krever systematisk og langsiktig innsats på tvers av sektorene. *Kommunedelplan for helse,*

omsorg og folkehelse 2015- 2030 ble vedtatt i 2015. Denne ivaretar det helhetlige og langsiktige perspektivet innenfor sektoren og blir fulgt opp av en rekke temaplaner og handlingsplaner.

Utfordringer

Demografiske endringer i folket, økning i andelen kronisk syke og endring i sosiale mønstre vil være med på å bidra økt etterspørsel etter helse, - omsorgs- og velferdstjenester i fremtiden. For å møte utfordringene må det gjennomføres omstillinger og prioriteres virkningsfulle tiltak og det må jobbes på tvers av sektorene. Dette gjenspeiles i nylig vedtatt *Kommunedelplan* og må videreføres i handlingsplaner innenfor mange fagområder; helse og omsorg, oppvekst, teknisk og kultur. *Kommunedelplan* for oppvekst og oppvekstmiljø- STOLT er en tverrsektoriell plan som i stor grad omhandler helse. Utarbeiding av handlingsplaner er avgjørende for gjennomføring av planen.

Endring i befolkningssammensetning og vekst har ført til endringer i boligtilbud og etterspørsel i Sortland. Det er behov for et mer differensiert boligtilbud enn det markedet tilbyr i dag, med særlig fokus på rimelige boliger/leiligheter og utleie. Skal vi være et attraktivt regionsenter må vi kunne tilby gode boliger for alle brukere. Arbeidet med en *Kommunedelplan for boligpolitikk*, skal ivareta en langsiktig strategi for boligbygging, ble igangsatt i 2012. Notat og planprogram er utarbeidet men arbeidet er ikke ferdigstilt.

SOBOS - Sortland Boligstiftelse. Sortland kommune skilte på 90-tallet ut kommunale boliger i en egen stiftelse. Stiftelsen har et godt samarbeid med kommunen i å legge til rette for boliger for eldre og vanskeligstilte. SOBOS har i dag ca. 350 boenheter og bygger stadig nytt. Det jobbes med ulike prosjekt som «Leie til eie» og samarbeid med private utleiere. Alle kommuner er pliktig til å ha en *Boligsosial handlingsplan* som skal ivareta de svakeste brukerne. (Sortland har en foreldet plan fra 2008). En boligsosial handlingsplan vil være en naturlig handlingsplan under *Kommunedelplan* for boligpolitikk. Kommunen bruker i dag betydelige midler for å bosette de svakeste gruppene, en plan vil kunne optimalisere ressursbruken og gi et bedre tilbud til brukerne.

Planbehov:

- Kommunedelplan for heles, omsorg og folkehelse 2015- 2030 ble vedtatt i 2015 og det er ikke behov for revisjon i denne perioden. Planen rulleres med vedtak i planstrategi 2017. *Kommunedelplanen* revideres hvert 4. år. En rekke handlingsplaner hører inn under denne planen, som for eksempel Rusmiddelpolitisk handlingsplan. Handlingsplaner revideres/rulleres hvert år innenfor ordinære rammer. Det rapporteres til kommunestyret på dette.
- Kommunedelplan for boligpolitikk. NY plan. Oppstart 2018. Planarbeid for en slik plan startet opp i 2012, men det ble ikke avsluttet. Det er behov for å utarbeide en ny plan, med god politisk forankring og medvirkning. *Kommunedelplan* for boligpolitikk er en strategisk og langsiktig plan med en handlingsdel som revideres årlig. Det anbefales at planarbeidet, som er sektorovergripende, igangsettes i 2018. Planen vil kreve budsjett.
- Handlingsplan for inkludering og mangfold. NY plan. Oppstart 2017

Dette er en viktig plan som følger opp utfordringene med blant annet flyktninger på Sortland og den er en av handlingsplanene i STOLT. Planen er tverrsektoriell og krever ressurser både fra Helse, Kultur, Oppvekst. Planen krever budsjett og må tas inn i budsjettrevisjon dersom man ønsker oppstart i 2017.

4.7 Oppvekst

Oppvekst består av skole, barnehage, NAV sosial og Vesterålen barnevern og leverer et bredt spekter av tjenester i forbindelse med barn og unges oppvekst. Det arbeides med å styrke det tverrfaglige samspillet mellom tjenestene for å gi et best mulig tilbud til barn og unge. *Kommunedelplan for oppvekst og oppvekstmiljø -STOLT* som ble vedtatt i 2015 er sektorovergripende, spesielt opp mot Helse og omsorg og Kultur sitt virkeområde. Planen gir overordnede føringer og henviser til at det skal utarbeides 8 tematiske handlingsplaner. Rådmannen anbefaler at det i 2018 utarbeides *Handlingsplan for inkludering og mangfold*.

Kommunen vil i denne planperioden fortsette å arbeide for å sikre kunnskap og kvalitet i skole og barnehager i Sortland. Kommunedelplan for Kvalitet i skolen ble vedtatt i 2015 og en tilsvarende plan skal utarbeides for barnehage i 2018. Disse planer må sees i sammenheng med den skolestrukturen vi har i dag og ønsket utvikling fremover for skolestrukturen. Dette innebærer vurdering av kommunens konkrete bygningsmasse, plassering av denne, befolkningsutvikling og læringsmiljø for morgendagens skole.

Utfordringer:

Det er et stort etterslep i vedlikehold av bygningsmassen, og det gjøres stadig investeringer for å kunne holde de mange skolebyggene i drift. Mange av skolene er ikke godkjent med tanke på Miljøretta helsevern. Sortland har i dag flere bygdeskoler med relativt få elever og diskusjoner om endring av skolestrukturen kommer stadig opp, uten at det tas en langsiktig avgjørelse på dette. Det er behov for en helhetlig plan for skolestrukturen i kommunen, som gir forutsigbarhet både for brukerne og for investeringer i skoleanleggene.

Planbehov:

- Kommunedelplan for skolestruktur; NY plan. Utarbeides i 2017, kan kreve budsjett. Planen omhandler skolestruktur og bygningsmassen og et samarbeid mellom Teknisk og Oppvekst er nødvendig. Eiendom gjør nå, gjennom vedlikeholdsbeferinger, en grundig oppdatering som sier noe om fremtidig vedlikehold- og utskiftningsbehov på de enkelte skolebyggene. Dette er nødvendig kunnskapsgrunnlag for å kunne vurdere skolestrukturen. Det er behov for eksterne rådgivere som ser på fremtidig bruk av byggene opp mot den kvaliteten man ønsker i skolen. Utarbeiding av planen kan kreve budsjett, men er ikke lagt inn i budsjettet for 2017.
Kvalitet i Barnehager: NY plan utarbeides i 2018
Ny plan for kvalitet og innhold i barnehagene sett i sammenheng. Tilsvarende «Kvalitet i skolen». Planen skal være virksom fra 2019-2023. Planen kan utarbeides innenfor ordinære rammer.
- Kommunedelplan for oppvekst og oppvekstmiljø 2015-2030 STOLT.
Planen er tverrsektoriell og ble vedtatt i 2015 og det er ikke behov for revisjon i kommunestyreperioden. Planen rulleres gjennom vedtaket av planstrategien 2017. Det er

avgjørende at handlingsplanene utarbeides, dersom STOLT skal få reell virkning. *Handlingsplan for inkludering og mangfold* er omtalt under kapittel Helse og Omsorg

- Kommunedelplan for kvalitet i skolen 2015.

Ikke behov for revidering, rulleres gjennom vedtaket i planstrategien 2017.

4.8 Teknisk og service

Teknisk og service har et bredt spekter av oppgaver og har mange ulike roller: myndighetsutøver, forvalter, utbygger, grunneier og drifter av kommunale bygg og infrastruktur. I tillegg er IT og Fellestjeneste organisert under Teknisk og service i dag.

Enheten har et stort planbehov for å kunne sikre likebehandling og forutsigbarhet for innbyggere og næringsliv. Det ligger også store utgifter i drift/vedlikehold og nyinvesteringer av Kommunale bygg og infrastruktur. Gode planer som gir oversikt over dagens situasjon og fremtidige behov er viktige for å sikre rasjonell drift og riktige investeringer, og er viktige styringsverktøy for administrasjon og politikere. Det er utarbeidet flere viktige planer de siste årene: Kommuneplanens arealdel og Byplan (kommunedelplan for Blåbyen) samt Kommunedel plan for vann, men enheten har et stort etterslep på andre områder.

Utfordringer:

Stor vekst og etterslep i forhold til vedlikehold gjør at det er stort behov for både nyinvesteringer og øket vedlikehold av kommunale bygg og anlegg. Det er behov for en ny strategisk plan som sier noe om den langsiktige utviklingen av alle kommunale formålsbygg og uterom. Flere viktige infrastrukturplaner (vei og avløp) er utdatert og det er behov for oppdaterte og mer helhetlige planer for infrastruktur. Dette er planer som bør prioriteres, for å forhindre kostnadskrevende ad-hoc løsninger.

Kapasiteten på enheten er svært presset, da det ikke er samsvar mellom tilgjengelige personalressurser og oppgaveporteføljen. En følge av underbemanningen er at blant annet planoppgaver og utbyggingsprosjekter nedprioriteres. Det er avsatt midler i budsjett for flere plan- og utbyggingsoppgaver, men det mangler ressursene internt for å styre og lede disse fra kommunens side. Dette får konsekvenser for befolkningen og ikke minst de andre kommunale sektorene (som for eksempel for Helse og omsorg med utbygging av Håøygtunet og fase 2 i nytt helsehus.)

Både enhetens faglige personalressurser og ledelsesressurser må vurderes styrket for å møte enhetens framtidige utfordringer.

Planbehov:

Kommunale bygg og uterom (Eiendom)

- Strategi for kommunale formålsbygg og uterom. Ny plan, utarbeides i 2018
Planen omhandler forvaltning, drift, vedlikehold og utskiftninger/utvikling av kommunale formålsbygg og uterom. Denne planen vil inkludere bl.a. Enøk-plan, drift og vedlikehold og universell utforming av både bygg og offentlige uterom. Det er behov for en egen stilling for å

utarbeide planen. Planen bør prioriteres. Det er avsatt midler i budsjettet for å starte opp med *Uterom i Byplan*, som etter hvert kan innarbeides i denne planen.

Kommunal infrastruktur (kommunalteknikk):

- Kommunedelplan for avløp. Utarbeides 2017.
Planen erstatter hovedplan avløp fra 2003, og inkluderer også annen forurensning til sjø og vassdrag, eks. landbruksavrenning. Planen skal også inkludere krav i forhold til vanndirektivet (ny del). Planen vil ha en handlingsdel som revideres årlig. Mangel av oppdatert plan gir kommunen store utfordringer og kan hindre utvikling fordi utbygging er avhenger av tiltak i tråd med godkjent avløpsplan. Planen er prioritert og det er avsatt midler i budsjettet for 2017.
- Kommunedelplan for kommunalt veinett. Ny plan. Utarbeides 2018-19.
Skal inkludere plan for sammenhengende gang-/sykkelveinett med handlingsdel, trafikksikkerhetsplan m.fl. Planen vil ha handlingsplaner som revideres fortløpende. Planen krever budsjett.
- Kommunedelplan for vann.
Revidert plan ble vedtatt høsten 2015, det er ikke behov for revisjon av planen i perioden og planen rulleres gjennom vedtaket av planstrategien 2017. Planen inneholder en handlingsdel som revideres årlig.

Overordnede-, tversektorielle- og interkommunale planer.

- Byplan – kommunedelplan for Blåbyen 2015-2027. Mulig revisjon i 2017
Det skal utarbeides en ny handels- og trafikkanalyse for å få et oppdatert kunnskapsgrunnlag for planen. Utarbeidelsen og mulig påfølgende revisjon av Byplan vil kreve økt budsjett.
I tillegg er det behov for følgende temaplaner for å kunne følge opp tidligere vedtatt Byplan.
 1. Formingsveileder for sentrum som inkluderer lysplan. (krever budsjett)
 2. Helhetlig plan for uterom (lagt inn i budsjett for 2017)
 3. Parkeringsstrategi for sentrum (igangsatt innenfor ordinære rammer)
- Kommunedelplan for energi og klima 2010-2022. Revisjon 2018, krever budsjett
Plan ble vedtatt høsten 2010. Det skjer store endringer innenfor området (bl. annet i lovverket) og planen er utdatert. Planen er tverrsektoriell og strategien i planen må innarbeides i alle relevante handlingsplaner. Det er behov for revisjon av planen og dette bør prioriteres. Rådmannen anbefaler at planen revideres i 2018. Utarbeidelse av planen vil kreve budsjett.
- Interkommunal kystsonoplan. NY plan. Oppstart 2017
Formannskapet vedtok 26.01.17 at arbeidet med å avklare en mulig deltagelse i prosjektet skulle igangsettes. Regionrådet er prosjekteier. Det er mulig å søke finansiering men det må påregnes noe kostnader og personalressurser.
- Interkommunal forvaltningsplan for Kanstadfjord/Vestre Hinnøy reinbeitedistrikt.
Sortland kommune har gjennom Byplan forpliktet seg til å utarbeide en forvaltningsplan for reindrifta. Troms fylkeskommune er i ferd med å utarbeide en slik plan der Kanstadfjord/Vestre Hinnøy reinbeitedistrikt er inkludert. Arbeidet er igangsatt og det foreslås å avvente videre kommunalt planarbeid i denne saken inntil forvaltningsplanen fra Troms er ferdig.

4.9 Kommunal beredskap

Kommunen og regionen har ansvar for beredskap innenfor mange ulike områder. Planer som Kommunal kriseplan, Smittevernplan, Psykososialt kriseteam, Beredskapsplan LOVE IUA osv. er eksempler på dette, de fleste av disse er lovpålagte. Det finnes ikke en enkelt helhetlig plan som omhandler alle disse. Planene er *operative planer* som rulleres fortløpende og er derfor ikke foreslått inne i planstrategien.

4.10 Kommunale foretak

4.10.1 Kulturfabrikken KF

Kulturfabrikken KF, som er et kommunalt foretak, består av Kulturadministrasjonen, Fritid, ungdom og idrett, Kulturskolen, Biblioteket og Kulturkafeen. Foretaket representerer bredde og mangfold og skal være inkluderende og representerer en viktig møteplass for befolkningen. Det samarbeides på både lokalt og regionalt nivå (Kultursamarbeid Vesterålen). Sortland kommune har gjennom bygget *Kulturfabrikken* fått samlet mange av sine kulturfunksjoner, i tillegg hører alle idretts- og friluftsanlegg til denne enheten.

Planbehov:

- Virksomhetsplan med strategisk del. (NY plan). Ferdigstilles 2017
Arbeidet er igangsatt og planen vil bli behandlet i 2017. Gjennomføres innenfor ordinære rammer. Dette er strategisk plan for kultur som tar for seg hele bredden innenfor kulturfeltet og inkluderer kultur, idrett, folkehelse, frivillighet, bibliotek mm
- Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og naturopplevelser 2014-2017
Temaplan for oppvekstanlegg, idrettsanlegg, helse og velferdsbygg for å utarbeide førende plan og funksjonsprogram ved nybygging og rehabilitering. Planen skal revideres i 2017, Arbeidet gjøres innenfor ordinære rammer. Handlingsplaner fremmes årlig og gir grunnlag søknad om tippemidler.
- Kulturminneplan for Sortland kommune. NY plan med oppstart i 2017.
Kommunedelplan i hht. Riksantikvarens anbefaling. Planprogram er nylig vedtatt og dette gir grunnlag for tilskudd, egenandel gjennom egeninnsats. Arbeidet igangsettes når planarbeidet er fullfinansiert. Forutsetter samarbeid mellom Kultur og Teknisk

4.10.2 Sortland havn KF

Havnearealet er i dag for lite og uten mulighet for utvidelse. Det arbeides nå med reguleringsplan for utvidelse av Sortland havn sine funksjoner på Bygdneset i henhold til gjeldende Kommunedelplan. Det er foreslått avsatt arealer til dette i kommuneplanens arealdel. *Kommunedelplan for Sortland Havn 2012- 2016* må gjennomgå før man kan ta standpunkt til om planen skal rulleres eller revideres. Ansettelse av ny havnesjef pågår og en gjennomgang av planen vil gjøres så snart en ny sjef er på plass. Dersom det er behov for en revisjon av planen vil dette kreve ressurser, men dette vil foretaket ivareta og det får derfor ikke betydning for budsjettet.

Det er vurdert hvorvidt Sortland Havn bør utarbeide en *virksomhetsplan* som behandles politisk, på lik linje som Kulturfabrikken KF. Kultur har et langt bredere virksomhetsområde i forhold til Sortlands

innbyggere og jobber mere tverrsektorielt enn Sortland Havn. Sortland Havn ser ikke behovet for en slik plan i valgperioden.

Planbehov:

- Kommunedelplan for Sortland havn 2012- 2016. Rulleres eller revideres?

Om det er behov for revisjon av planen skal vurderes når ny havnesjef er på plass. Revisjon av planen vil ikke kreve budsjett.

4.10.3 Kommunale selskap

Sortland kommune har eierinteresser i en rekke selskap som Vesterålskraft, Reno Vest og Kunnskapsparken. Politikerne kan være representert i styret eller på andre måter involvert i selskapene.

- Eiermeldingen er et overordnet, tverrpolitisk styringsdokument som gir en beskrivelse av formålet med selskapene, organisasjon, roller og hva kommunen ønsker med de kommunale selskapene. Eiermeldingen tas opp til politisk behandling en gang i kommunestyreperioden og vil rulleres med vedtak i planstrategi 2017.

4.11 Oversikt over kommunedelplaner og strategiske planer

Nye planer eller planer som er erstatter flere utdaterte planer

IOR= innenfor ordinære rammer.

Krever budsjett= krevereksterne ressurser og/eller øket bemanning

	Vedtatt	Rulleres	2017	2018	2019	Ansvarlig	Økonomi	Kommentar
Overordnede planer								
Kommuneplaner og interkommunale planer								
Kommuneplanens samfunnsdel	2008		X			Rådmann	Krever budsjett	Oppstart IOR – vil kreve ekstra ressurser i 2017/18
Kommuneplanens arealdel 2017-2029			X			Teknisk-plan	IOR	Under utarbeidelse 2.g off ettersyn
Kystsoneplan for Vesterålen Vedtak 26.01.17	NY		X			Region-rådet	Krever budsjett?	Vedtatt mulig deltagelse, oppstart IOR
Forvaltningsplan for rein	NY		X			Troms FK		Utarbeides av Troms FK
Sektorovergripende planer								
Kommunedelplan for energi og klima 2010-2022	2010			X		Teknisk	Krever budsjett	Revideres
STOLT: Kommunedelplan for oppvekst og oppvekstmiljø 2014-2030	2015	X				Oppvekst Helse		Oppvekst, Helse og Kultur Revideres hvert 4. år 8 handlingsplaner.
Plan for integrering og mangfold	NY		X			Helse	Krever budsjett	Samarbeid mellom Oppvekst, Helse og Kultur
Kommunedelplan for boligpolitikk	NY			X		Teknisk	Krever budsjett	Samarb m Helse/Teknisk (Inkl boligsos handlingspl)
Rådmannen - Stab								
Strategisk næringsplan (inkluderer landbruksplan)	NY		X			Nærings-sjef	IOR	Samordnes med NFKs plan for regionsenterpol.
Arbeidsgiverstrategi for Sortland kommune 2017	NY		X			HR- sjef	IOR	30- års perspektiv. Arbeid igangsatt
Økonomiplan	2016	X	X	X	X	Økonomi-sjef	IOR	Årlig revidering m/budsjett
Strategisk IKT-plan	2011		X			IKT	IOR	Inkluderer deler av Geodataplan
Eiermelding	2015		X			Rådmann		Revideres hvert 4. år
Helse, Omsorg og Folkehelse								
Kommunedelplan for helse, omsorg og folkehelse 2015-2030	2015	X						Rulleres

Oppvekst								
	Vedtatt	Rulleres	2017	2018	2019	Ansvarlig	Økonomi	kommentar
Kommunedelplan for kvalitet i skolen	2015	X				OPPV	IOR	Rulleres hvert 4 år
Kommunedelplan for skolestruktur	NY		X			OPPV EIE	Krever budsjett?	Arbeid igangsatt Budsjettrevisjon
Kommunedelplan for kvalitet i barnehager.	NY			X		OPPV	IOR?	Ressursbehov avklares i 2017
Teknisk og service								
Byplan Sortland – Blåbyen 2015-2027	2015		X			Teknisk-plan	Krever Budsjett	Mulig revisjon – etter nytt kunnskapsgrunnlag Budsjettrevisjon
Strategi for kommunale formålsbygg og uterom	NY			X		Teknisk Eiendom	Krever budsjett	Avsatt midler til uterom i budsjett, men ikke for bygg
Kommunedelplan for avløp.	NY		X			Teknisk Kom.tekn.	Krever budsjett	Ligger i budsjettet-17
Kommunedelplan vann	2015	X				Teknisk Kom.tekn.		Rullering
Kommunedelplan for kommunalt veinett	NY			X		Teknisk Kom. tekn.	Krever budsjett	inkl g/s plan, og trafiksikkerhetsplan
Kommunale foretak og interkommunale selskap								
1. Sortland havn								
Kommunedelplan Sortland havn 2012-16	2012		?	?		Sortland Havn	IOR	Revidering avklares med ny havnesjef.
Kommunale foretak og interkommunale selskap								
2. Kulturfabrikken KF								
Virksomhetsplan med strategisk del 2017-2019	NY		X			Kultur	IOR	Under utarbeidelse
Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og naturopplevelser 2014-2017	2014		X			Kultur	IOR	Handlingsplaner gir grunnlag for spillemidler.
Kulturminneplan for Sortland Vedtak 26.01.17	NY		X			Kultur- KF Teknisk	IOR Tilskudd	Støtte fra Riksantikvaren Kan kreve budsjett